

Innhold

Forord til 4. utgave	11
Innledning	15
Kapittel 1	
Kollegaveiledning i ulike former	19
Innledning	19
Kollegaveiledning på mange arenaer	20
Kollegaveiledning innen sykepleie	21
Kollegaveiledning innen sosialt arbeid	22
Kollegaveiledning i skolen	22
Kollegaveiledning i Critical Friends Groups (CFGs)	24
Kollegaveiledning –ulike formål og former	24
Kollegaveiledning for kompetanseutvikling	25
Kollegaveiledning som dugnad	27
Kollegaveiledning for personlig støtte	28
Kollegaveiledning for utvikling i et profesjonelt fellesskap	31
Kollegaveiledning som et ledd i organisasjonsutvikling	35
Kollegaveiledning – hva er det egentlig?	37
Kollegaveiledning i denne boka	39
Ett fellestrekk: Struktur er nødvendig!	41
Avrundning	45
Kapittel 2	
Kollegaveiledning i praksis	47
Innledning	47
Kollegaveiledning i stor gruppe	48
Organisering	49
Arbeidsmåte	49

Råd om kollegaveiledning i stor gruppe	52
Fordeler og begrensninger	53
Kollegaveiledning i par	54
Organisering	55
Fordeler og begrensninger	61
Generelle råd til den som blir veiledet, til veileder og til observatør	61
Kombinasjonsmodeller	65
Avrunding	67

Kapittel 3

Strukturering av veiledning	68
Innledning	68
Tanke- og handlingsmodeller	68
Hvorfor er prosedyren laget slik?	71
Om å få komme til orde	71
Om valg av fokus og fokusperson	72
Om å spørre, sette seg inn i og forstå	73
Om å gi gode råd	75
Rådgivingsfasen	76
Om ansvarsforhold og vurderinger	76
Avrunding	77

Kapittel 4

Fire grunnleggende ideer	79
Innledning	79
Veiledning på egne vilkår	79
Praksisteori	84
Praksisteorien og praksistrekanten	87
Praksisteori – konkretisert i en veiledningssamtale	89
Reflekterende veiledning	92
Kollegaveiledning med vekt på førveiledning	95
Mer vekt på førveiledning	95
Veiledningssløyfer	99
Avrunding	100

Kapittel 5

Kvalitet i veiledningssamtaler	101
Innledning	101
Veiledningssamtaler ≠ hverdagsamtaler!	101

Veileders tankemodeller	103
Samtaleferdigheter	110
Oppsummering (som samtaleferdighet)	110
Parafrasering	110
Konfrontasjon	111
Speiling	112
Innramming	112
Å stille spørsmål	115
Å lytte	116
Universalverktøyet: metakommunikasjon	118
Avrunding	123

Kapittel 6

Relasjoner og følelser	124
Innledning	124
Relasjonen	124
Sosiale aspekter	124
Dynamikk i grupper	125
Roller i veiledningen	126
Passive samtalepartnere	128
Dominerende samtalepartnere - «tigergutter»	129
Rigid strukturering eller frihet og felles ansvar?	129
Kollegaveiledning og følelser	130
Hvordan kommer følelser til uttrykk i kollegaveiledning?	132
Veiledningsgruppens arbeid med følelser	134
Avrunding	137

Kapittel 7

Praktisk opplegg	140
Innledning	140
Organisering	140
Gruppesammensetning	140
Tid	142
Gruppestørrelse	143
Gruppeleder	143
Med oppnevnt <i>veileder</i> eller uten	144
Men med <i>veiledningskompetanse!</i>	144
Forholdet til organisasjonen	145
Begynnelse og slutt	146
Frivillighet eller med press	146

Vurdering og dokumentasjon	147
Vurdering	147
Dokumentasjon	149
Avrunding	150

Kapittel 8

En «vær varsom-plakat»	151
Innledning	151
Respekt	151
Ydmykhet	152
Et felles ansvar	153
Å akseptere ulikhet	154
Å akseptere å måtte slippe taket	154
Engasjement – ambisjoner!	155
Konfidensialitet	155
Hva bør man ikke gjøre?	156
Fortellertreff for gode historier	156
Sutre- og klageklubb	157
Meglingsinstans for personalkonflikter	158
Avrunding	159

Kapittel 9

Veiledning og kollektiv utvikling	160
Innledning	160
Individuell læring og kollektivets utvikling	161
Læring i organisasjoner	162
Læring og utvikling i et kulturelt perspektiv	164
Kollegaveiledning i utvikling av fellesskapets praksis	167
Veiledning i læringsfellesskap	167
Veiledning i organisasjonsutvikling	170
Veiledning som dugnad	173
Kollegaveiledning som «de-fusing»	174
Avrunding	178

Kapittel 10

Kollegaveiledning i skolen	179
Innledning	179
«Utforskende veiledning»	179
Kollegaveiledning som mentorskap i gruppe	181

Kollegaveiledning blant lærere – viktigere enn noen gang?	182
Veiledning for profesjonalitet i skolen	185
Kollegaveiledning og reformarbeid	188
Avrundning	189

Kapittel 11

Alternative former for veiledning	190
Innledning	190
Kollegaveiledning i stor gruppe	191
Kollegaveiledning i stor gruppe: en grovstruktur for arbeidet	191
Kollegaveiledning med løs struktur	192
Kollegaveiledning med fokus på følelser	192
Kollegaveiledning med vekt på kontinuitet mellom samlingene	193
Kollegaveiledning, vekt på «naive» teorier/praksisteorier	195
Kollegaveiledning i Critical Friends Groups	196
Veilederstyrt struktur	197
Semistrukturert modell (CLEAR-modellen)	197
Standardoppsett for en 3-timers sesjon	199
Med systemisk tilnærming	199
Tilpasset nettbaserte muligheter	202
Bruk av «reflekterende team»	203
Reflekterende team i flere runder	203
Reflekterende team i lavt tempo	204
Reflekterende team «bak ryggen»	204
Alternative former for turtaking	205
Kritisk debatt	205
Akvarium («fishbowl»)	206
Veiledning i stor gruppe med leder og «dagens veileder»	207
«Fortellermodellen»	208
Etterveiledning av flere kolleger	209
Veiledning i stor gruppe med leder	210
Kollegaveiledning i par	212
Veiledning i par med rollebytte (observatør/veileder)	212
Observasjon ved hjelp av nettbrett	213
Bruk av nettbaserte løsninger i før- og etterveiledning	214
Koordinering av flere veiledningspar	214
«Ad hoc»-veiledning	215

Noen arbeidsmåter, uavhengig av gruppestørrelse	215
Perspektiver i veiledningen	216
Veiledning med bruk av ulike briller	217
Avrunding	219
Etterord	221
Litteratur	225